

РЕШЕНИЕ

№ 19520

гр. София, 06.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в
публично заседание на 06.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Веселина Григорова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **11605** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. 84, ал. 3 вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на Ф. А. А. [дата на раждане] в [населено място], област Д. А., Сирийска арабска република, гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН] против Решение № 11382/30.10.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ - МС), с което е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че при издаването му са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила, както и противоречия с приложимия материален закон. Според жалбоподателя, неправилно административният орган е negliжирал фактите относими към личното му положение и данните за актуалната обстановка в района, в който е живял до напускане на държавата си по произход, където следва да се върне. В този смисъл са изложени аргументи за несъобразяване със задължителното тълкуване, дадено с решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465/07, според което личният елемент на засягане може по принцип да се счита за установен, ако в държавата по произход или в съответен регион, в който ще бъде върнато лицето насилието е в такава висока степен, че самото пребиваване в този район е заплаха за живота и сигурността му. Жалбоподателят твърди, че изпитва основателен страх за живота и сигурността си, ако трябва да се върне в държавата си по произход, в която част от територията се контролира от кюрдски сили, друга от армията на А., руски и ирански въоръжени контингенти. Сочи, че и административният орган е приел, че след началото на кризата в Газа, армията на И. извършва

нападения на позиции на ирански военни, а пустинните части на провинция Д. А. се контролират от Ислямска държава, което допълнително създава условия за чести военни стълкновения. С тези аргументи е обосновано становище за наличие на основанията по чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, в какъвто смисъл жалбоподателят счита, че следва бъдат дадени указания по приложението на закона на административния орган, след отмяна на оспореното решение.

В съдебното заседание жалбоподателят лично със съдействието на преводач от арабски език и процесуалния му представител, определен от САК и назначен от съда, на основание чл. 26, ал. 2 вр. чл. 25, ал. 1, вр. чл. 21, т. 2 от Закона за правната помощ – адв. Б. К. - А., поддържат искането в жалбата, и аргументите, с които е обосновано. Ангажират доказателства, удостоверяващи фактите, че жалбоподателят подлежи на наборна служба, но не е служил в армията, както и за актуалната обстановка в областта, в която е живял Ф. А.. От съда се иска да уважи жалбата и да върне преписката на административния орган със задължителни указания относно приложението на материалния закон. Като основна причина да напусне държавата си по произход жалбоподателят сочи нежеланието си да участва в продължаваща Гражданска война в С.. Уточнява, че когато е трябвало да бъде приет в армията се е намирал извън страната – в Л., където е живял в продължение на повече от 10 години – от 2013 г. до 2024 г. заедно със семейството си, което и понастоящем живее там – съпругата му и двете им малолетни деца. Твърди, че е търсен за наборна служба както от официалната власт, така и от различни други групировки. Заявява, че е напуснал С. след като са го върнали от Л. в С., където продължават да живеят родителите му и единият от братята му. Сочи, че в България е заедно с други си брат и двамата желаят да останат тук и да получат закрила.

Ответникът чрез процесуалния си представител – юрисконсулт Т. Г. оспорва жалбата като неоснователна и счита, че следва да бъде отхвърлена. Застъпва становище, че в конкретния казус изводът за липса на основания за приложение на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е съответен на материалния закон и на неговата цел. Пзовава се на данните от представените в съдебното производство актуални справки, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС относно обществено икономическото положение в С., отношението на властите в страната спрямо младите мъже, неотслужили военна служба, които се завръщат в родината си. Поставя акцент върху липсата на твърдения на жалбоподателя спрямо него да са осъществявани конкретни действия на преследване и да е имал проблеми с официалната власт, които именно са послужили в мотивите на оспореното решение, административният орган да направи категоричен извод, че не е бил принуден да напусне страната си по произход по причини, отговарящи на критериите по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Сочи и, че въпреки продължителния период на отсъствие от страната – повече от 10 години, по време на който жалбоподателят твърди да е живял в Л. заедно със семейството си, при изпълнение на процедурата по връщането му в С. той не е бил изпратен в армията. В този аспект, е застъпено становище за липса на обективни данни, въз основа на които може да се приеме наличие на реален риск от преследване при връщане в държавата му по произход.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че жалбата е основателна, с оглед настъпилата промяна в обществено политическата ситуация в държавата по произход непосредствено преди провеждане на съдебното заседание.

Настоящият съдебен състав на Административен съд – София-град, въз основа на приложените доказателства, становището на страните и правомощията си по чл.168, ал. 1 във вр. чл. 146 от АПК, прие за установено от фактическа и правна страна:

Административното производство е образувано по молба на жалбоподателя вх. № В-13-907 от 31.07.2024 г., рег. № УП 6863 от 31.07.2024 г. по описа на РПЦ – С. при ДАБ – МС (л. 58 и л. 59) за предоставяне на международна закрила в Република България. Самоличността на

жалбоподателя е установена въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 52). Попълнени са Евродак дактилоскопна карта (л. 54) и Регистрационен лист (л. 44 и л. 56 – л. 57). Кандидатът за закрила е информиран на разбираем за него език в присъствие на преводач за процедурата, която ще се следва в производството по молбата за закрила, за правата и задълженията, както и за последиците при неспазване на задължения, включително и при отказ да сътрудничи на органите на ДАБ – МС. Уведомен е и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци, търсещи закрила в Република България (л. 35, л. 49 – л. 50, л. 46 – л. 48).

На 20.08.2024 г. в присъствието на преводач от арабски език е проведено интервю, документирано с приложен към преписката Протокол (л. 37 – л. 41). Като причина за напускане на държавата си по произход жалбоподателят е посочил, че е няма сигурност поради продължаващата гражданска война. Уточнил е, че е напуснал С. още през 2013 г. когато са започнали при бомбандировките, както и че не желае да участва във военни действия на ничия страна, нито във въоръжени групировки, нито в официалната армия. Заявил е, че по принцип районът, в който е живял Д. А. е разделен на две части от река Е. между кюрди и араби, като нерядко в противоборствата се включва и редовната официална армия. Сочил, че България е сигурна страна и той желае да получи статут тук. След депортирането му от Л. в С. на 03.07.2024 г. е напуснал страната в посока Турция, откъдето е влязъл през зелена граница в България на 17.07.2024 г.

Твърди, че е за първи път в България и тук заедно с брат си. Декларирал е, че е арабин, по вероизповедание – мюсюлманин сунит, завършил е осми клас и по професия е строител, женен е и има две деца – на 2,5 г. и на 6 месеца. Уточнил е, че съпругата му и децата им, към момента живеят в Л.. Отрекъл е лично спрямо него да са отправяни заплахи и да е имал проблем с армията и полицията на територията на държавата си по произход, както и да е бил задържан, съден или осъждан, включително и при депортирането си от Л.. Изразил е опасение, че ако се върне в С. ще го изпатят в армията.

В приложението към Регистрационния лист (л. 44) е отразено, че жалбоподателят е влязъл на територията на РБългария – 17.07.2024 г., както и декларираните от него данни за семейството му – съпруга, деца, родители, братя и сестри (л. 57).

Към преписката е приложена и издадена на 17.07.2024 г. Заповед УРИ № 5392ПАМ – 1767 от началника на сектор „Незаконна миграция“ при отдел „Миграция“ – СДВР (л. 60), с която на жалбоподателя Ф. А. е наложена принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 вр. чл. 41, ал. 1 от ЗУБ – „Връщане до страна на произход- С.“.

В Становище рег. № УП 6863 от 24.10.2024 г. (л. 20) интервюиращият орган е направил предложение след преценка на представените доказателства по преписката да се откаже предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя.

Към административната преписка е приложена Справка, изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС относно актуалната политическа и икономическа обстановка в района на Д. А. (вх. № ЦУ-1624 от 12.07.2024 г. – л. 21 – л. 24) и на територията на цялата страна към 25.08.2024 г. (вх. № ЦУ-1841 - л. 25 – л. 32), както и становище на ДАНС рег. № М-14312 от 10.09.2024 г., съгласно чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС (л. 36). Представено е копие с превод на български език на издаден на 06.04.2018 г. от Министерство на вътрешните работи, Дирекция „Емиграция и паспорти“ на С., на името на жалбоподателя паспорт № 013-10-L005078 с изтекъл срок на валидност – до 05.04.2020 г. (л. 33 – л. 35).

С оспореното в настоящото производство Решение № 11382 от 30.10.2024 г., председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя Ф. А. А. , като е приел, че

той не е имал проблеми, основани на етническата му принадлежност и изповядваната религия, включително и с официалните власти, армията или полицията. Възпроизведени са твърденията на кандидата, че не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан, както и че не е заплашван лично, и никога не му е оказвано физическо или психическо насилие в държавата му по произход. Позовавайки се на § 70 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец на ВКБООН, административният орган е посочил, че принадлежността към определен етнос не е достатъчно съществено основание, за да се предостави статут на бежанец. Приел е и че заявеното нежелание на кандидата да служи в армията също не отговаря на критериите в Наръчника на ВКБООН доколкото не е доказано, че изпълнението на военна служба, за него би означавало участие във военни действия, които противоречат на политическите, религиозни или моралните му убеждения. Данните за личното положение на кандидата са анализирани и според критериите за преследване, въведени с разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, както и по смисъла на чл. 1А от Женевската конвенция, като е прието, че в изложените причини за напускане на държавата по произход не са обективирани твърдения за физическо или психическо насилие, законови административни, полицейски или съдебни мерки, които са били насочени лично спрямо кандидата за закрила и в този смисъл не съществува риск и от бъдещо преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2 – ал. 5 от ЗУБ. Не са установени и обективни данни предполагащи приложението на основанието по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ.

Въз основа и на информацията в представената справка от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС относно положението в държавата по произход, административният орган позовавайки се на разширенията при тълкуването на чл. 15, б. „а“ от Директива 2011/95 /ЕС, дадени с Решение на СЕС от 17.02.2009 г. по дело С-465/07 и на чл. 15, б. „в“ от същата Директива, дадени с Решение от 30.01.2014 г. по дело С-285/12, за да приеме липса на основание за предоставяне на хуманитарен статут, по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, е посочил, че няма данни за наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на страната. Отразената информация в приложените справки за разделяне на провинция Д. А. на зони на контрол между официалното правителство и иранските и руските му съюзници в западната част, където са разположени поголемите градове като М., Б., Д. А., и на Източна част, контролирана от кюрдските сили, подкрепяни от коалиция, водена от САЩ, както и картографираните данни за ситуирани оперативни бази на клетки „Ислямска държава“ където се обучават бойци, не са преценени като обосноваващи наличие на вътрешен или международен конфликт на територията на страната, по смисъла на международното право, при който безогледното насилие е на такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че жалбоподателят поради самият факт на пребиваване, е подложен на реална опасност да претърпи лични заплахи. Съществуващото насилие на отделни територии на страната не може да бъде оценено като безогледно, така че да обоснове невъзможност на кандидата да се ползва от закрилата на държавата си по произход.

В мотивите на решението е посочено, че съгласно чл. 8, ал. 8 и чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, закрила може да не се предостави когато в една част на държавата по произход не съществуват основания за страх от преследване, както и реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства при завръщането си, казано по друг начин, може безпрепятствено и трайно да се ползва от ефективна закрила на тази територия. В този аспект е посочено, че към момента на провеждане на административното производство в района, в който е живял жалбоподателя са създадени обществени центъра и мобилни звена, които съдействат на партньорски неправителствени организации на ВКБООН и предоставят широк кръг от правни услуги на завърнали се лица. С тези аргументи е обоснован извод, че за Ф. А. А. не съществува реален риск от тежки

посегателства по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ.

Личните обяснения на жалбоподателя, дадени в съдебното производство не съдържат информация за релевантни факти от значение за положението му, които да не са били предмет на преценка и от административния орган. Представените документи относно задължителната регистрация за наборна служба в Министерство на отбрана потвърждават заявени и при интервюто факти.

Същевременно, в двете актуални справки за Сирийска арабска република, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС, приети като писмени доказателства в съдебното производство – вх. № МД-02-3 от 15.10.2024 г. (л. 93 – л. 97) и вх. № МД-02-109 от 29.11.2024 г. (л. 89 – л. 92) съдържат информация за това, че всички мъже на възраст между 18 и 42 години в С. са задължени да служат в армията за срок от 18 – 21 месеца в зависимост от степента на образование. Могат да бъдат призовавани и след отбиване на военна служба до навършване на 42 години, като част от резерва. Изключения са допустими по здравословни причини или по отношение на „ученици“. За студентите е посочено, че могат да отлагат наборната си служба на годишна база за периода на обучение. Отражена е и възможност за заплащане на такса за освобождаване, която обаче е приложима само за лица живеещи в чужбина, но не и резервисти. Направен е анализ на действащата нормативна уредба по отношение на отклонението от военна служба, според който лицата подлежащи на военна служба могат да платят такса за освобождаване в размер, определен в границите между 7 000 и 10 000 щ. д., а ако пребиваването им в чужбина е продължило по-дълго от 5 години след навършване на възраст за отбиване на военна служба дължат и глоба в размер на 200 щатски долара за всяка година. Изрично е посочено, че властите не извършват обиски с цел издирване на укриващи се от военна повинност, а установените най-вече при проверки на контролно пропускателните пунктове или при кандидатстване за работа в държавни институции се изпращат на военна служба, без да е констатирано различно третиране спрямо редовните войници.

По отношение на задължителното набиране на войници в кюрдските райони е уточнено, че се прилага въз основа на Закон за наборната повинност, в С. и Източна С., намиращи се под контрола на Автономната администрация на кюрдите. Военната повинност е задължителна за всички жители от мъжки пол, живеещи на тези територии на възраст между 18 г. и 31 г. Пребивавали в района сирийци от други територии също са задължени да се присъединят към кюрдските въоръжени сили.

Описаните релевантни факти не се оспорват от страните и позволяват да се направят следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – депозирана е в предвидения в разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗУБ преклузивен срок (Решението е връчено на жалбоподателя в присъствие на преводач на 07.11.2024 г., а жалбата е заведена на 19.11.2024 г. - л. 4). Подадена е от лице с правен интерес от оспорването, срещу подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност административен акт.

Разгледана по същество – жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Оспореното Решение е постановено от компетентен административен орган. Издадено е в писмена форма, при спазване на административно -производствените правила и правилно прилагане на материалния закон, в съответствие с неговата цел.

От приетите, неоспорени от страните по делото, доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език (*арабски*) за реда, който ще се следва в производството по подадената молба за получаване на международна закрила, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 от ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото

интервю, по време на което му е предоставена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си, като за целта му е бил осигурен преводач. В приложения протокол, с който е документирано проведеното интервю, жалбоподателят с подписа си е удостоверил липсата на възражения и необходимостта от допълнения в съдържанието му. В съответствие с изискването на чл. 73 от ЗУБ, молбата е разгледана индивидуално, а на кандидата за закрила е предоставена възможност да изложи свободно и добросъвестно всички обстоятелства, които счита за значими без ограничения за представяне на доказателства.

Обжалваното решение е издадено в съответствие с материалния закон. Съгласно разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини за напускане на държавата по произход не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразно и обосновано административният орган е приел, че жалбоподателят не е заявил нито едно обстоятелство, което може да бъде свързано с която и да е от причините за преследване, посочени в закона.

В проведеното интервю той изрично е отрекъл да е бил обект на преследване от държавата, партия или организация, включително и недържавни субекти, да е имал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата си принадлежност. В бежанската си история е заявил единствено, че е напуснал С. заради нежеланието да служи в армията и обстановката на несигурност още по време на бомбандировките през 2013 г. Не е отрекъл, че има членове на семейството му, които продължават да живеят в С., а и самият той не е бил преследван докато е живял там. Събраните в хода на административното производство доказателства не установяват обективни данни за преследване или за наличие на основателен страх от такова, дължащ се на раса, религия, националност, убеждение. В този аспект, съответен на изискванията на закона е изводът на административния орган за липса на основания, на които на жалбоподателя да бъде предоставен статут на бежанец.

Правилна и обоснована е и преценката относно липсата на основания за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила в държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция; изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; тежки заплахи срещу живота или личността поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Разпоредбата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е в пълен синхрон с нормата на чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и лица, които поради други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. В Решение от 17.02.2009 г. по дело С-465/07 е прието, че разпоредбата на чл. 15 б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на Общността (приложимо и по отношение на действащата Директива 95/2011/ЕО) следва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или

личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието за представяне на доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на личното му положение елементи; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено когато степента на характеризиращото протичащ въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявано от компетентните национални власти, сезирани с молбата за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тази територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Между страните няма спор, а и представените справки от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в С. не съдържат данни за въоръжен конфликт на територията на страната, поради което не могат да служат като основание за извод, че са налице основания за предоставяне на хуманитарен статут, на основание чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Следва да се отбележи, че административното производство е проведено задълбочено и всестранно, установени са всички релевантни за спора факти, извършена е обективна преценка на наличието на опасностите от преследване и на реалната опасност от тежко посегателство, обсъдена е актуалната обстановка в страната по произход. Приетите като доказателство по делото публикации в електронни медии, отразяващи положението в С. след падането на режима на Б. А., също не съдържат достатъчно информация, въз основа на която да може да се приеме, че констатациите в представените от дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС Справки за липса на безогледно насилие и на въоръжен конфликт на територията на цялата страна, вече не са актуални и предпоставят различен от направения в мотивите на решението извод относно нивото на сигурност в държавата по произход, в контекста на предпоставките за реален риск от преследване.

С оглед на изложеното, обосновано и законосъобразно административният орган е приел, че не са налице основанията, визирани в разпоредбите на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя, поради което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Страните не са претендирали присъждане на разноски и по аргумент на чл. 81 от ГПК, съдът не дължи произнасяне.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК във вр. чл. 85, ал. 1 и ал. 4 във вр. чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, Административен съд София – град, Първо отделение, 26 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ф. А. А. [дата на раждане] в [населено място], област Д. А., Сирийска арабска република, гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН] против Решение № 11382/30.10.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, с което е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението на страните.

СЪДИЯ:

